

לכבוד חברי הוועדה לפיקוח על המחירים,

הנידון : הוספת יוד למלח שולחני ומלח למאפיות בישראל

תוצאות סקר היוד בישראל שנערך אשתקד מצביעות על חלקים נרחבים של האוכלוסיה הסובלים ממחסור ביוד. יוד הינו מינרל החיוני לייצור של הורמוני בלוטת התריס. מחסור בו עלול לגרום לתת-פעילות של בלוטת התריס, זפק (גויטר), עיכוב בגדילה הגופנית ועיכוב בהתפתחות השכלית. מקורות היוד העיקריים בתזונת האדם הם דגי ים ופירות ים, אצות ובמידה מועטה יותר חלב ומים. ארגון הבריאות העולמי ממליץ באופן חד משמעי (category 1 intervention) על תיסוף יוד למזון באכלוסיות עם מחסור ובהתאמה ביותר מ-120 מדינות בעולם יוד מוסף למזון דרך המלח מאחר ומקורות המזון הטבעיים אינם מספקים כמות נאותה של יוד.

משרד הבריאות הקים וועדה מלווה ליישום השבת יוד לאוכלוסיה בישראל ולהסדרת מדיניות בריאות הציבור בהקשר הזה. הוועדה מקבלת ייעוץ שוטף ממומחים בינלאומיים בתחום תיסוף היוד שאחראים על מהלכים לתיסוף היוד דרך חקיקה ובאופן וולנטרי בעשרות מדינות בעולם (Iodine Global Network). לאחר מספר התכנסויות של הוועדה ומפגשים עם הגורמים הרלוונטיים בתעשייה המקומית התקבלה ההמלצה להשבת יוד דרך מלח כפי שנעשה במרבית מדינות העולם. באופן ספיציפי ההמלצה ההתחלתית היא ליידיד מלח שולחני לשימוש ביתי ומלח לשימוש במאפיות הלחם על פי המודל האוסטרלי והניו זילנדי. המהלך יבוצע תוך שיתוף פעולה הדוק עם המאפיות ויצרני המלח בישראל שנרתמו לנושא חשוב זה מתוך הבנת ההשלכות הבריאותיות המשמעותיות על הציבור בישראל.

כיום מלח מיודד נמכר רק במלחיות פלסטיק בעלות גבוהה ולא בשקיות מלח 1 ק"ג שהינם זולות משמעותית ונצרכות ע"י מרבית האוכלוסיה. ייצור המלח המיודד כרוך בתוספת עלות היוד ותוספת עלות אריזות נייר עם למינציה (ניילון פנימי) המונעת התאיידות היוד. מלח כזה מיוצר ע"י חברת מלח הארץ לשיווק בשטחי הרשות הפלסטינית שם הוא נמכר במחיר דומה למחיר המלח המפוקח בישראל (הפרש של כ-20 אג'). על מנת לאפשר ייצור ושיווק של מלח זה בשטחי ישראל (ללא החלפת המוצר בפיקוח) יש צורך במתן אישור החרגה למכירת מוצר זה במחיר יקר יותר ממחיר המוצר בפיקוח וזאת למרות היות המוצר תחת קטגוריה "מוצר הדומה למוצר בפיקוח". נציין משיחות שערכנו עם נציגי התעשייה ועם עמיתינו במשרד האוצר הובהר שללא אישור זה יצרני המלח לא יוכלו לפתוח קו יצור מלח מיודד בחבילות 1 ק"ג.

כמו כן נציין שנשללה כרגע החלופה של הכנסת המלח המיודד לפיקוח משתי סיבות עיקריות.

1. מאחר ומדובר בבעיית בריאות מיידית הוחלט לקדם במהירות האפשרית ייצור מלח מיודד בשקיות 1 ק"ג ללא

המתנה לתהליך שינוי מוצרים תחת פיקוח.

2. מבחינת הנראות הציבורית שלילת האפשרות לרכישת מלח רגיל במחיר מפוקח יכולה להוריד את אמון הציבור

ואת שיתוף הפעולה.

לסיכום, נשמח לעזרת הוועדה במתן אישור למכירת מוצר הדומה למוצר בפיקוח (מלח מיודד 1 ק"ג) במחיר מעט גבוה יותר

ממחיר המוצר המפוקח (מלח רגיל 1 ק"ג) לצורך התחלת הטיפול במחסור ביוד בישראל.

יש לציין ששיתוף הפעולה וההיענות עד כה מצד משרד האוצר ומשרד הכלכלה זוכים להערכה רבה במשרדנו וניכרת ההבנה מצד כל הצדדים המעורבים של חשיבות העבודה המשותפת לבריאות כלל הציבור בישראל.

בברכה,

ד"ר רבקה שפר , ראש שירותי בריאות הציבור

העתקים:

שירה דימניק מנהל ענף תקציבים משרד האוצר

עידו סופר רכז תעשייה ומסחר משרד האוצר

פרופ' איתמר גרוטו , משנה למנכ"ל משרד הבריאות

ד"ר אודי קלינר סגן ראש שירותי ברה"צ

פרופ' רונית אנדוולט ראש אגף תזונה משרד הבריאות

אינג' אלי גורדון, מנהל שירות המזון הארצי , משרד הבריאות

אבידור גינסבורג אגף התזונה משרד הבריאות

רגדה ברקת אגף התזונה משרד הבריאות

ד"ר אביעד הדר, שירותי ברה"צ משרד הבריאות .